T 132630

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา ของเกษตรกร ผู้ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่น ในจังหวัดสุโขทัย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากเอกสารต่าง ๆ การประชุมกลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่น ภายใต้การส่งเสริมของภาคเอกชน ในอำเภอ สวรรคโลก และอำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 160 ราย ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC+) สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมะเขือม่วงญี่ปุ่น แบบมีพันธสัญญานี้ จะใช้วิธีการส่งเสริม โดยตรงจากบริษัทฯ กับเกษตรกร โดยไม่ผ่านระบบนายหน้า (Brokers) เกษตรกรจะได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น ต้นกล้า สารเคมี ปุ๋ยเคมี โดยเกษตรกรจะต้องจัดหาปัจจัยบางส่วน เช่น ค่าไถ ไม้หลัก เป็นต้น เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับเกษตรกรที่ขาดเงินทุน ตลอดจนสามารถลดความเสี่ยงด้านราคา และการตลาด เนื่องจากบริษัทฯ ประกันราคาไว้ล่วงหน้า จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 12,868 บาทต่อไร่ มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 17,207 บาทต่อไร่ และสามารถทำให้สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวเกษตรกรดีขึ้น

ประโยชน์ทางสังคม บริษัทจะมีการประชุมคัดเลือกเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการโดยมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสภาพพื้นที่ แหล่งน้ำ ความรับผิดชอบ ความขยัน และประวัติในการร่วมโครงการกับบริษัท ซึ่งบริษัทจะมีพนักงานส่งเสริมการเกษตรไปให้คำแนะนำเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ดีกับพนักงานฯ และมีความรู้ทางการเกษตรมากขึ้นโครงการฯ ทำให้มีงานทำ สามารถลดปัญหาการว่างงานได้

ปัญหาอุปสรรคที่เกษตรกรเข้าร่วมโครงการพบคือปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลงระบาดขาดเทคโนโลยีการผลิต ตลอดจนขนาดมาตรฐานที่บริษัทกำหนดซึ่งควบคุมได้ยากการตรวจสอบคุณภาพผลผลิต ในการรับซื้อไม่มีมาตรฐาน แต่การเยี่ยมเยือนของเจ้าหน้าที่ บ่อย ๆ ทำให้ช่วยลดความเสี่ยงของเกษตรกรได้ และเกษตรกรส่วนใหญ่ตั้งใจที่จะร่วมโครงการต่อไปเพราะถือเป็นโครงการทางเลือกสามารถมีรายได้ทุกเดือน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ คือบริษัทควรปรับวิธีการส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพรวดเร็วขึ้น และเกษตรกรควรปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานส่งเสริมเพื่อลดปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

Abstract TE 132630

The objectives of this study were to study socio-economic benefits of Japanese eggplant farmers in Sukhothai province as well as to identify their problems and obstacles.

Data was desired from secondary sources, focus group and interview farmers who grow Japanese eggplant under the private sector in the two districts, namely, Sawankaloke and Kongkrailach, in Sukhothai province. The sample totalled 160 farmers were from Simple Random Sampling; bring 25 percent of farmers participating with the project. Data analysis was done through Social Package for the Social Science (SPSSPC+). Statistical techniques used were percentage, maximum, minimum, arithmetic mean and standard deviation.

Economic benefits of contract farmers participating with the project were the contract system directly from the company without brokers. The farmers would be supplied by seedlings, chemical fertilizers and pesticide from the company but some input costs, e. g. land preparation, sticks, etc, had to be supported by farmers themselves. This extension method was very useful for farmers who lacked of capital enabling to reduce risk on product's price and marketing. Under price guarantee program of the company. From research findings, it was found that farmers average income was 12,868 Baht per rai with average production cost 17,207 Baht per rai leading to better living of farmers.

As for social benefit, participating farmers will be selected through the following criteria, topography, water source, responsibility, diligence and previous experiences. The farmers will be advised continuously from extension agents. Most farmers were satisfied with extension agents because they enable to gain more knowledge and to reduce unemployment.

Most problems and obstacles found under contract farming were pest and diseases, lack of technology, uncontrollable standardization and quality of products. Frequent extension contact helped reduce risk of farmers and they intended to participate this project as possible alternative monthly income.

It is suggested that the company should improve effective and rapid extension method and farmers should follow extension advice to reduce the problems and obstacles.